

Centrum sociálnych služieb DOMINO

Veterná 11, 971 01 Prievidza

Výročná správa

Rok 2022

Obsah

História zariadenia.....	3
Identifikácia zariadenia.....	4
Druhy poskytovaných služieb.....	5
Organizačná štruktúra.....	7
Ciele a vízie Centra sociálnych služieb Domino.....	9
Úsek sociálno-zdravotnícky a výchovy.....	10
Ošetrovateľská starostlivosť.....	10
Sociálna práca a sociálna rehabilitácia	10
Fotogaléria	13
Výchovná činnosť a rozvoj pracovných zručností.....	23
Ekonomicko-prevádzkový úsek.....	35
Poznámky.....	37

História zariadenia

Na základe požiadaviek rodičov a podpory nadriadených orgánov, v rámci okresu sa konštituovalo k 1.1.1988 na pôde Okresného ústavu sociálnych služieb v Prievidzi ďalšie zo sociálnych zariadení ÚSS pre mentálne postihnutú mládež z nášho okresu, vo vekovom rozpätí 3 až 15 rokov v dennom pobyte. Toto zariadenie bolo umiestnené do rodinného domu na Ulici Odbojárov s kapacitou 10 detí. Deťom bola poskytnutá celodenná zdravotná a výchovná starostlivosť. Vďaka pozitívnej odozve a zvýšenému záujmu rodičov, bolo vytvorené zariadenie pre vyšší počet záujemcov s rozšírenými formami pobytov, najmä o týždenný pobyt, aby bolo možné na základe vytvorenia bezbariérových prístupov i pre imobilné deti. Táto skutočnosť sa zrealizovala na základe redukcie predškolských zariadení. Pre tieto účely bola najvhodnejšia MŠ CHZWP na Ul. Veternej 11 v Prievidzi.

Po rozsiahlych úpravách interiérov, odstránení bariérovosti, bolo k 1.1.1991 otvorené v týchto priestoroch oddelenie pre imobilných klientov s týždenným pobytom pre 10 detí, ako aj premiestnené denné oddelenie z Ul. Odbojárov. K 1.3.1991 boli otvorené ďalšie dve oddelenia. Takto v rámci okresu bolo zriadené zariadenie pre 36 mentálne a telesne postihnutých detí. Miesta boli priebežne obsadzované až do naplnenia kapacity premiestňovaním detí na základe požiadaviek rodičov z celého Slovenska. Táto skutočnosť bola prínosom hlavne pre deti s postihnutím, ktoré sa pravidelne mohli dostávať domov, čím sa stimulovala ich citová väzba k blízkym.

Názvy zariadenia sa v priebehu ich činnosti menili a s účinnosťou od **1.9.2009** sa názov zariadenia zmenil na Centrum sociálnych služieb – DOMINO (CSS-DOMINO).

Identifikácia zariadenia

Názov zariadenia: Centrum sociálnych služieb –DOMINO (skratka CSS-DOMINO)

Zriaďovateľ: Trenčiansky samosprávny kraj so sídlom v Trenčíne

Sídlo organizácie: Veterná č.11, 971 01 Prievidza

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Riaditeľka CSS-DOMINO: PaedDr. Iveta Lauková

Vedúca ÚSZaV: Mgr. Jana Barborková

Vedúca ekonomicko-prevádzkového úseku : Ing. Stanislava Petrisková

Sociálny pracovník: Mgr. Andrea Brišová
Mgr. Andrea Luscoňová

Druhy poskytovaných služieb

Centrum sociálnych služieb poskytuje sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 2/2018.

Centrum sociálnych služieb – DOMINO je právnickou osobou zriadenou za účelom riešenia nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého zdravotného stavu fyzickej osoby a za nepriaznivého zdravotného stavu fyzickej osoby a za účelom vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu a zamedzenia nárastu sociálno-patologických javov u detí.

CSS – DOMINO zabezpečuje v rámci svojej činnosti úlohy:

1. Domov sociálnych služieb - poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č.3 zákona č. 448/2008 Z.z., alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č.3 zákona č. 448/2008 Z.z..

V DSS sa **poskytuje** pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, výchova,

zabezpečuje – ošetrovateľskú starostlivosť, pracovnú terapiu, záujmovú činnosť

utvára podmienky na – vzdelávanie, úschovu cenných vecí.

DSS - DOMINO poskytuje pobytovú (týždennú a celoročnú) a ambulantnú (dennú) formu sociálnej služby.

Kapacita poskytovania sociálnych služieb v DSS je 40.

- Celoročný pobyt – 14 prijímateľov sociálnej služby
- Týždenný pobyt - 5 prijímateľov sociálnej služby
- Denný pobyt - 21 prijímateľov sociálnej služby

Cieľová skupina fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba.

Domov sociálnych služieb je určený pre deti, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č.3 zákona č.448/2008 Z.z., alebo fyzickej osobe,

ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č.3 zákona č. 448/2008 Z.z. Domov sociálnych služieb poskytuje sociálne služby deťom od narodenia do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo do skončenia vzdelania za osobitných podmienok a v prípade ďalšej prípravy na povolanie do skončenia tejto prípravy na povolanie, najdlhšie do 25 rokov veku, v odôvodnených prípadoch aj dlhšie. Pri poskytovaní ambulantnej sociálnej služby sa sociálna služba môže poskytovať aj plnoletej fyzickej osobe.

2. Služba včasnej intervencie – služba na podporu rodiny s deťmi sa poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa.

Služba včasnej intervencie sa poskytuje ambulantnou formou a terénnou formou prostredníctvom terénneho programu. V rámci služby včasnej intervencie sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a vykonáva sa stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím a preventívna aktivita. V rámci služby včasnej intervencie sa vykonáva komunitná rehabilitácia.

3. Špecializované zariadenie poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe po ukončení povinnej školskej dochádzky, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä pervazívna vývinová porucha - autizmus. Sociálna služba sa poskytuje na neurčitý čas, ambulantnou (dennou) formou.

V špecializovanom zariadení sa **poskytuje** pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, vecné plnenie spojené s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch, stravovanie, upratovanie, **zabezpečuje** ošetrovateľskú starostlivosť, rozvoj pracovných zručností, záujmovú činnosť, zariadenie **utvára** podmienky na úschovu cenných vecí.

Rozvíjanie pracovných zručností, realizovanie záujmovej činnosti a poskytovanie starostlivosti o prijímateľov sociálnej služby zabezpečujú štyria zamestnanci v profesijnom zastúpení – špeciálny pedagóg, sociálny pracovník, inštruktor sociálnej rehabilitácie. Práca s prijímateľmi sociálnej služby je špecifická a vyžaduje si kvalitnú odbornú prípravu zamestnancov.

Organizačná štruktúra

Riaditeľ - riadi, koordinuje a kontroluje činnosť zariadenia i prácu podriadených zamestnancov tak, aby sa plynulo zabezpečovala prevádzka a úlohy vyplývajúce z poskytovania sociálnych služieb. CSS – DOMINO sa vnútorne člení na:

Úsek ekonomicko-prevádzkový (9 zamestnancov) – zabezpečuje plynulú prevádzku zariadenia, správne hospodárenie, nákup materiálu jeho príjem a výdaj, stravovanie, údržbu bielizne a šatstva, upratovanie, prepravu služobným autom, vedie evidenciu majetku a zabezpečuje jeho ochranu, spracováva účtovnú evidenciu a mzdovú agendu ...

Úsek sociálno-zdravotnícky a výchovy (22 zamestnancov)

- zabezpečuje starostlivosť o prijímateľa sociálnej služby v súlade s platnou legislatívou,
- plánuje poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnych služieb. Individuálne plány pravidelne vyhodnocuje, dopĺňa a navrhuje vhodné formy terapií.
- zabezpečuje komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť, vedenie ošetrovateľských záznamov, záznamov plnenia hygienického štandardu uplatňovaním jednotného dezinfekčného systému v rámci komunálnej hygieny.
- poskytuje prijímateľom sociálnych služieb a zákonným zástupcom, resp. opatrovníkom sociálne poradenstvo, vedie osobnú agendu prijímateľov sociálnych služieb, sociálnu rehabilitáciu, spolupracuje na výchovno-vzdelávacom procese, záujmových a kultúrno-spoločenských podujatiach. Je zodpovedný za vedenie depozitu a hospodárenie s prostriedkami prijímateľov sociálnych služieb.
- poskytuje výchovu a zabezpečuje vzdelávanie prostredníctvom špeciálnej základnej školy prijímateľov sociálnej služby, zabezpečuje pracovnú terapiu, záujmovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť,
- zodpovedá a zabezpečuje organizáciu práce podľa príslušného vzdelania a následných kompetencií,

V rámci služby včasnej intervencie poskytuje špeciálne sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, vykonáva stimuláciu komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, ktorá je zameraná na podporu a rozvoj dieťaťa do siedmich rokov jeho veku, ktorého vývoj je ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia, v súlade s jeho individuálnymi potrebami a potrebami členov jeho rodiny, na posilnenie vlastných schopností členov jeho rodiny pri prekonávaní nepriaznivej sociálnej situácie a na podporu ich sociálneho začlenenia. Preventívna aktivita je zameraná na

predchádzanie rizikovému správaniu rodiny a na predchádzanie rizikovým situáciám a na ich prekonanie alebo riešenie.

Ciele a vízie Centra sociálnych služieb DOMINO

Hlavným cieľom nášho zariadenia je spokojnosť prijímateľov sociálnej služby a ich rodinných príslušníkov. Naše zariadenie si vybrali na základe dôvery a my sa ich dôveru v našu profesionalitu snažíme nesklamať. Vytvárame podmienky pre naplnenie základných potrieb, záujmov a kultúrneho vyžitia prijímateľov sociálnej služby. Zaoberáme sa i elementárnymi požiadavkami prijímateľov sociálnej služby, ktoré sú pre nich v momentálnej situácii veľmi dôležité.

Čiastkovým cieľom do budúcnosti je vytvoriť pre prijímateľov sociálnej služby, ktorí majú svoj vlastný potenciál, možnosti a schopnosti žiť v **podporovanom bývaní**. V rámci podporovaného bývania je našim cieľom do budúcnosti vytvoriť pre tento druh sociálnej služby také podmienky, aby vybraní prijímatelia sociálnej služby mohli svoje schopnosti, možnosti a zručnosti v plnej miere uplatniť. Umožnenie zážitku sebestačnosti by malo našim prijímateľom sociálnej služby napomôcť uvedomiť si zmysluplnosť vlastného života a jeho podobnosť so životom intaktnej populácie.

CSS – DOMINO sa neustále snaží zvyšovať úroveň poskytovaných služieb. Naším cieľom je tiež zlepšovanie materiálnotechnického vybavenia zariadenia, debarierizácia a modernizácia priestorov.

Kvalitu poskytovaných služieb sa snažíme zabezpečiť aj cez zvyšovanie odbornosti a kvalifikácie našich zamestnancov, ktorí sa priebežne vzdelávajú. Ide najmä o vzdelávanie v oblasti sociálnej práce, ľudských práv a individuálnych potrieb prijímateľov sociálnych služieb, ošetrovateľskej starostlivosti, fyzioterapie, ranej starostlivosti (včasnej intervencie), ekonomiky a účtovníctva.

V našom zariadení sú pravidelne realizované supervízie. Cieľom supervízií je taktiež napomôcť k skvalitneniu sociálnych služieb poskytovaných v našom zariadení. Poskytujú priestor pre uvoľnenie a ventilovanie stresu a napätia zamestnancov, získanie správneho nadhľadu a pohľadu na výkon svojho povolania, pomáhajú udržať pozitívny vzťah k práci, prijímateľom sociálnej služby, kolegom a k sebe samému. Vedieť podporiť prijímateľov sociálnej služby prežiť plnohodnotný život – hodnoty definovať v súlade s individuálnymi predstavami prijímateľov sociálnej služby, pritom rešpektovať názory širšej skupiny – rodiny, poskytovateľov sociálnej služby, priateľov, susedov..., ak je to v prospech prijímateľa sociálnej služby.

Naším ďalším cieľom je aj v čo najbližšej budúcnosti získať certifikát kvality normy STN EN ISO 9001 a v tejto súvislosti s ISO normou aj pokračovanie vo vzdelávaní zamestnancov.

Úsek sociálno-zdravotnícky a výchovy

Zdravotnícky personál zabezpečuje komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť s cieľom uspokojovania bio-psycho-sociálnych potrieb prijímateľov sociálnej služby. Zdravotnú starostlivosť poskytujú lekári pre deti a dorast na základe „Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.“

Prijímatelia sociálnej služby s celoročným pobytom pravidelne v doprovoďte zdravotného pracovníka navštevujú obvodného lekára a odborné vyšetrenia. Zdravotná sestra zabezpečuje liečivá, dohliada na expiračnú dobu liekov a ich dávkovanie, zdravotnícke podporné a kompenzačné pomôcky. Úsek ďalej dbá na dodržiavanie hygienických, dezinfekčných a epidemiologických opatrení v zariadení. Vede ošetrovateľské záznamy každého prijímateľa sociálnej služby.

Sociálna pracovníčka v CSS-DOMINO je v dennom kontakte s prijímateľmi sociálnej služby. Poskytuje potrebné informácie prijímateľom sociálnej služby, ale i rodinám a zákonným zástupcom, resp. opatrovníkom. Informuje sa a zaujíma o potreby prijímateľov sociálnej služby.

Prijímatelia sociálnej služby sú do nášho zariadenia prijímaní podľa zoznamu čakateľov o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorý je verejne dostupný na webovej stránke zariadenia. CSS-DOMINO poskytuje sociálnu službu na základe „Zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb“ s prijímateľom sociálnej služby. Pri uzatvorení zmluvy je prijímateľ sociálnej služby a jeho zákonný zástupca, resp. opatrovník zrozumiteľnou formou informovaný o obsahu zmluvy. Pokiaľ sa zmenili skutočnosti, ktoré sú predmetným obsahom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby CSS-DOMINO a prijímateľ sociálnej služby uzatvárajú k zmluve dodatok o poskytovaní sociálnej služby.

<i>Počet žiadostí zaradených do zoznamu čakateľov o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v DSS</i>	
Forma pobytu	Počet žiadostí
Ambulantná forma sociálnej služby	3
Týždenná forma sociálnej služby	5
Celoročná forma sociálnej služby	4

<i>Počet žiadostí zaradených do zoznamu čakateľov o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v ŠZ</i>	
Forma pobytu	Počet žiadostí
Ambulantná forma sociálnej služby	1

Cenník úhrad za poskytované sociálne služby v DSS	
<i>Ambulantná forma do 4 hod/deň</i>	5,77 €
<i>Ambulantná forma do 8 hod/deň</i>	7,84 €
<i>Ambulantná forma nad 8 hod/deň</i>	9,32 €
<i>Týždenná forma sociálnej služby/deň</i>	10,80 €
<i>Celoročná forma sociálnej služby/deň</i>	10,80 €

Cenník úhrad za poskytované sociálne služby v ŠZ	
<i>Ambulantná forma do 4 hod/deň</i>	7,36 €
<i>Ambulantná forma do 8 hod/deň</i>	9,40 €
<i>Ambulantná forma nad 8 hod/deň</i>	11,05 €

Informuje sa a zaujíma o potreby prijímateľov sociálnej služby. V rámci socializácie pravidelne chodia na nákupy oblečenia a drogérie. U novoprijatých prijímateľov sociálnej služby sa snažíme o bezproblémovú adaptáciu na nové prostredie, prostredníctvom výmeny informácií s rodinou a prijímateľom sociálnej služby. Pravidelne spolupracujeme s rodičmi pri kultúrnych podujatiach, ktoré organizuje naše zariadenie.

V spolupráci s ostatnými zamestnancami zabezpečujeme odhlášky z pobytu a stravy na určitú dobu. Multidisciplinárne sa podieľame na tvorbe Individuálnych plánov prijímateľov sociálnych služieb. Sociálna rehabilitácia je poskytovaná všetkým prijímateľom sociálnej služby v CSS-DOMINO individuálnou a skupinovou formou.

V zmysle zákona o sociálnych službách č. 448/2008 poskytujeme v rámci sociálnej rehabilitácie odbornú činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebaistočnosti, aktivizovanie schopnosti a posilňovanie návykov pri sebaobslužbe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Ďalej ako nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, písania a sociálna komunikácia.

Pre cieľovú skupinu ľudí s mentálnym postihnutím v CSS-DOMINO je kľúčová práve sociálna rehabilitácia tak, ako je popísaná v zákone o sociálnych službách. Najväčší dôraz sme kládli na podporu samostatnosti, aktivizovanie schopnosti a sociálnu komunikáciu. Prijímatelia sociálnej služby vzhľadom k svojmu mentálnemu postihnutiu, potrebujú neustále podporovať svoje schopnosti a zručnosti, nakoľko po určitom čase tieto schopnosti strácajú.

Rozvíjame:

- *Komunikačné zručnosti* : hovoriť obsahovo zrozumiteľne a k veci, vytvoriť primeraný očný kontakt, ovládnuť nevhodné prejavy verbálnej a neverbálnej komunikácie,
- *Základné sociálne zručnosti*: dokázať počúvať iných, poradiť, nadviazať rozhovor, vyjadriť svoj názor a pod.,

- Rozvinuté sociálne zručnosti: prijať chybu, ospravedlniť sa, uvedomiť si chybu, vedieť byť k sebe kritický,
- *Zručnosti rozhodovania*: vedieť si vybrať z viacerých alternatív tú najvhodnejšiu, vedieť zvážiť riziká vlastného rozhodovania apod.,
- *Zručnosti spojené s riešením problému*: dokázať nájsť príčinu problému, hľadať riešenie, aplikovať riešenie do praxe,
- *Zručnosti spojené s plánovaním*: dokázať si vytýčiť cieľ, plánovať kroky k jeho dosiahnutiu, postupne realizovať kroky, hľadať príčiny neúspechu.

Vzdelávame sa v oblastiach:

- práva, zákonov a povinností,
- informácii o sociálnych službách, dávkách štátnej podpory, dôchodkovom zabezpečení,
- o možnostiach využitia voľného času,
- informácii o verejnej doprave,
- informácii o situáciach, ktoré ostatní riešia bez cudzej pomoci,
- informácii o intímnych sférach života,
- informácii o dôležitých predpisoch a opatreniach, týkajúcich sa každodenného života.
-

Kultúrne záujmové aktivity:

- projekt „Skupinka“
- Fašiang
- Deň „Downov syndrom“
- Futbalový tréning
- MDD – Športový deň 1.6.
- Návšteva z mesta a zo ZŠ S.Chalupku
- Národné hry Špeciálnych olympiád Slovensko 2022-plávanie
- Rekondičný pobyt v Tatranskej Lomnici
- 3.ročník o pohár Špeciálnych olympiád v plávaní - Bratislava
- Plávanie Chalmová
- Výlety: Bojnice, workout, vyhliadka Čajka v oblakoch
- Dr.Klaun
- Vianočné výrobky v dielňach pracovnej výchovy
- Vianočné trhy na TSK
- Návšteva kamarátov zo špecializovaného zariadenia
- Mikuláš v Domine
- Zima v Domine
- Vianoce v Domine

FOTOGALÉRIA

Skupinka:

Fašiang:

Svetový deň Downovho syndrómu:

Futbalový tréning a opekačka:

Športový deň -1.6.

Návšteva z Mesta a zo ZŠ S. Chalúpku, PD

Národné hry Špeciálnych olympiád Slovensko 2022 - plávanie:

Rekondičný pobyt Tatranská Lomnica:

3.ročník o pohár Športových olympiád v plávaní – BA:

Plávanie Chalmrová:

Výlety: Bojnice

Workout Prievidza

Čajka v oblakoch

Dr. Klaun:

Vianočné výrobky v dielňach pracovnej výchovy:

Vianočné trhy na TSK:

Návšteva kamarátov zo špecializovaného zariadenia:

Mikuláš v Domine:

Zima v Domine:

Vianoce v Domine:

Výchovná činnosť a rozvoj pracovných zručností v CSS -DOMINO

Cieľom výchovnej činnosti je dosiahnuť čo najvšestrannejší harmonický vývin osobnosti , aby sa dosiahol čo najvyšší stupeň socializácie (s prihliadnutím na možnosti a schopnosti prijímateľa sociálnej služby). Snažíme sa o rozvoj a zachovanie nadobudnutých zručností, schopností a vedomostí prijímateľov sociálnej služby. Výchova bola poskytovaná pravidelne denne v nasledujúcich zložkách:

Zmyslová výchova

Vnímanie je komplexná činnosť, ktorá zahrňuje rôzne kvality vnemov a prebieha za účasti myslenia, vôle, pamäti, ďalších psychických procesov a vlastností.

Zmyslová výchova sa prelína celým výchovným procesom, systematicky rozvíja činnosti všetkých zmyslov, ich vzájomnú koordináciu.

Je potrebné pri dosahovaní vytýčených cieľov dodržiavať zásadu názornosti, zapájať do činnosti čo najviac zmyslov, pracovať v prirodzenom prostredí s prirodzenými, skutočnými predmetmi, osobami, využívať prirodzené situácie.

Proces poznania realizujeme pomocou manipulácie s predmetmi. Prostredníctvom pozorovania, jednotlivci vnímajú množstvá, v akých sa predmety vyskytujú. Pri práci si uvedomujeme, že mentálne postihnutí dokážu sústrediť pozornosť len na jeden znak situácie a nevšímajú si ostatné znaky, aj keď sú dôležité. Schopnosť vnímať je nevyhnutné cvičiť, aby pozornosť bola v strehu. Trénujeme vizuálnu, sluchovú, chuťovú, čuchovú, ako aj hmatovú pozornosť.

Rozumová výchova

Prostredníctvom výchovných aktivít a intervencií zabezpečujeme osvojenie si obsahu výchovy konkrétnym prijímateľom sociálnej služby (ďalej len PSS). Tento proces a jeho výsledky sú determinované mnohými faktormi. Z nich vystupujúcimi sú objekt výchovy – mentálne postihnutý PSS, ktorý má narušené všetky rozumové zložky, ako sú poruchy vnímania, predstáv, pozornosti, pamäti, myslenia a pedagóg (vychovávateľ, inštruktor sociálnej rehabilitácie), výchovné prostredie a možnosti spätnoväzbového ovplyvňovania procesu výchovy.

Našou snahou je zámerne formatívne a informatívne pôsobiť na osobnosť mentálne postihnutého jedinca s cieľom zabezpečiť pozitívnych zmien v kvalite a kvantite vzdelanosti a vychovanosti, rozvíjať a harmonizovať osobnosť PSS v jej komplexnosti na základe komunikačno – informačných interakcií prostredníctvom špeciálnopedagogických edukačných intervencií. Strešným cieľom výchovy mentálne postihnutých je socializácia v čo najvyššej miere. Pri výchove a sprostredkovaní informácii mentálne postihnutým jednotlivcom uplatňujeme tieto **metódy práce**:

- metóda viacnásobného opakovania informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami,
- metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie,
- metóda optimálneho kódovania,
- metóda intenzívnej spätnej väzby,
- metóda algoritmizácie obsahu výchovy,
- metóda pozitívnej stimulácie,
- metóda individuálneho prístupu.

Každý pedagóg, vychovávateľ, ergoterapeut by sa mal pridŕžiavať Moorových zásad:

*Najprv poznaj, potom vychovávaj,
nie proti postihnutiu, ale v prospech postihnutého,
vychovávaj nielen postihnutého, ale aj jeho okolie.*

Ponuka výchovných tém v oblasti rozumovej výchovy mentálne postihnutých PSS:

- RODINA – vedieť svoje meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu, dátum menín, mená svojich najbližších, pomenovať štruktúru rodiny...
- PRÍRODA
 - poznať ročné obdobia,
 - popísať znaky ročných období a jednotlivé zmeny,
 - poznať niektoré druhy rastlín, liečivé rastliny, vedieť čo potrebujú, rastliny pre svoj rast – jednoduché pokusy,
 - poznať druhy ovocia a zeleniny,
 - poznať základné druhy stromov, okrasných kvetov,
 - živočíšna ríša,
 - viesť deti k ochrane prírody.
- ĽUDSKÉ TELO – poznať názvy jednotlivých častí tela,
- viesť deti k šetreniu si svojho zdravia, vhodnému a primeranému obliekaniu podľa počasia...
- ZIMNÉ A LETNÉ ŠPORTY – poznať jednotlivé športy, rozoznávať, ktoré sa hrajú s loptou a ktoré bez lopty, aké ďalšie pomôcky potrebujú k vykonávaniu, aké pohybové činnosti sa pri nich vykonávajú...
- POČASIE
- ZDRAVIE A HYGIENA – zodpovednosť za svoje zdravie, príčiny ochorenia, zásady zdravej výživy, racionálna strava...

- V OBCHODE – poznať chronológiu udalostí pri nákupe, poznať rozdelenie potravín, rozlíšiť druhy obchodov, poznať základné euro platidlá...
- DOPRAVNÁ VÝCHOVA – poznať základné dopravné pravidlá a dopravné značky...

Prírodovedno – enviromentálna oblasť výchovy

- pozorovanie fauny a flóry v okolí,
- pozorovanie zmien v prírode,
- vesmír,
- šetrenie energiami, vodou,
- starostlivosť o izbové kvety,
- starostlivosť o záhony na dvore a v okolí zariadenia,
- čistenie okolia zariadenia
- separovaný odpad

Esteticko – výchovná oblasť

- moje mesto a moja vlasť
- ľudové tradície a zvyky,
- príprava kultúrnych podujatí v zariadení,
- úprava oddelenia,
- netradičné ozdoby,
- úprava zovňajšku.

Spoločenská oblasť

- prejavovať úctu k rodičom a starším,
- prejavovať ohľaduplnosť k chorým osobám,
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa – pozdrav, podanie ruky, požiadanie, odmietnutie, oslovenie, stolovanie,
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní.

Výchova reči a komunikácie

Našou snahou je maximálne rozvíjať rečové schopnosti u prijímateľov sociálnej služby. Využívame k tomu svoj vlastný rečový vzor, knižný fond, rečňovačky, básničky, rozprávky. Rozvíjanie reči sa deje neustále, preto dbáme na správny rečový vzor formu i obsah hovoreného slova.

Rytmizovanie básničiek, riekaniek, pohybovo rytmických hier má veľmi dobrý vplyv na vývin reči. Riekanky volíme také, ktoré sa dajú rytmicky vytlieskať. Viacnásobným opakovaním sa ich učia naspamäť. Pri použití rozprávky volíme rozprávky, v ktorých sa určité slová opakujú a cvičia pamäť, ľahko sa dramatizujú. Využívame maňušky, alebo maketky zvierat.

Používame prvky **biblioterapie** – výchovnú metódu využívajúcu rôzne formy práce s literárnym textom. Vhodným výberom diela vytvárame interaktívne prostredie počas výchovy a prostredníctvom rozprávky a pracovných listov precvičujeme niekoľko oblastí ako myslenie, pamäť, matematickú predstavivosť, jemnú motoriku, priestorovú orientáciu, pozornosť...

Ako ďalšiu výchovnú metódu využívame prvky **dramatoterapie**, kde prostredníctvom napr. maňušiek sa snažíme o pútavé zobrazenie témy, spojené s intenzívnou komunikáciou s publikom a ako pri biblioterapii využívame možnosti pracovných listov so širokým záberom výchovných oblastí.

Hudobná výchova

Hudobná výchova prispieva k všestrannému a harmonickému rozvoju mentálne postihnutej osobnosti a umožňuje tvorivo si osvojovať a spoznávať umenie primeraným spôsobom. Pôsobenie hudobnej výchovy sa uskutočňuje tvorivo a aktívne v jednotlivých hudobných činnostiach s dôrazom na estetický zážitok. Táto aktívna a tvorivá práca sa zameriava na rozvíjanie tých hudobných činností, ktoré podporujú celkovú hudobnosť prijímateľov sociálnej služby a ich záujem o hudbu.

V hudobnej výchove sa odrážajú impulzy všetkých výchov a naopak. Hudobná výchova pomáha zlepšovať disciplínu, odstraňovať nedostatky v správaní a svojim zušľachtľujúcim pôsobením ovplyvňuje celkové konanie prijímateľov sociálnej služby.

Za základnú požiadavku na hudobnej výchove považujeme aktívnu účasť prijímateľov sociálnej služby na hodine prostredníctvom činností – speváckych, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a percepčných. Prostredníctvom týchto rozmanitých hudobných činností sa prijímatelia sociálnej služby sebarealizujú, aktívne spolupracujú s kolektívom, osvojujú, rozširujú a upevňujú si svoje skúsenosti a vedomosti a v poslednom rade mať možnosť zažiť pocit úspechu.

Cieľom hudobných aktivít vo výchove je vytvárať predpoklady na primerané vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy, uvoľňovať motoriku, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre rytmus, a dynamiku, zjednocovať kolektívny spev a kultivovať všetky hudobné prejavy.

Telesná výchova

Telesná výchova mentálne postihnutých vychádza zo základov telesnej výchovy s využitím telesnej výchovy oslabených a prvkov liečebnej telesnej výchovy.

Výchovné ciele v telesnej výchove mentálne postihnutých sa uskutočňujú v rozdielnych podmienkach podľa stupňa a druhu postihnutia. Podstatou vzdelávacej úlohy je pôsobením prirodzených fyziologicky účinných pohybov, naučiť sa základné pohybové zručnosti a návyky dôležité pre život a prácu.

Telesná výchova má popri svojich špecifických zdravotných a vzdelávacích úlohách aj všeobecne výchovnú úlohu, lebo má v súlade s telesnými schopnosťami rozvíjať i duševné schopnosti. Výchovná úloha spočíva v rozvíjaní záujmu o telesné cvičenia, hry, šport a turistiku. Vychovávať mentálne a zmyslovo postihnutých žiakov k samostatnosti, odvahe, ku kolektívnosti, k uvedomelej disciplíne, poriadku a ku kultúrnemu správaniu a v neposlednom rade viesť PSS k správne mu vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

Telesná výchova je dôležitá i pre rozvoj poznávacích procesov mentálne postihnutých jedincov, rozvíja ich zmysly, predstavivosť, pohybovú pamäť, obohacuje slovník a všetko na úrovni a spôsobom, ktorý zodpovedá ich schopnostiam a možnostiam.

Cieľom telesnej výchovy je poskytnúť čo najviac pohybových podnetov, sústavné rozvíjanie prirodzenej pohyblivosti a špeciálnymi prostriedkami dosiahnuť optimálny telesný a pohybový rozvoj. Mať neustále na pamäti **zásadu individuálneho prístupu** a tomu prispôbiť aj požiadavky na jednotlivých PSS. Nezabúdať na povzbudenie a pochvalu, ktorá je veľmi dôležitým motivátorom našich PSS.

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova má všestranne integrujúci charakter. Vo výchovnom procese dochádza k aktivizácii všetkých stránok osobnosti, k prepojeniu rôznych sfér činnosti, pričom nutne vzniká hlboký kontakt PSS s prostredím a objektívnou skutočnosťou.

Výtvarné činnosti predstavujú jednu z foriem, ktorými si PSS osvojuje okolitú skutočnosť, hmotný svet a objasňuje súvislosti a vzťahy medzi ľuďmi a vecami. Z hľadiska rozvíjajúcej sa detskej psychiky je dôležitá súvislosť výtvarnej činnosti so základnými psychickými procesmi, vnímaním,

predstavivosťou, myslením a cítením. Hlavným cieľom a poslaním výtvarnej výchovy je rozvíjanie elementárnych výtvarných schopností a prebúdzanie trvalého pozitívneho vzťahu k výtvarnému umeniu, ako aj hodnotiaceho vzťahu k životnému prostrediu.

Obsah výtvarnej výchovy je rozpracovaný do dvoch základných okruhov:

- *výtvarné vyjadrovanie predstáv* (zahŕňa kreslenie, výtvarné techniky a grafomotoriku, maľovanie, modelovanie, plošné a priestorové utváranie a konštruovanie);
- *výchova k zmyslu pre životné prostredie a výtvarné umenie*. V tejto časti sa výtvarná výchova úzko dotýka ďalších výchovných zložiek, predovšetkým rozumovej výchovy.

Výchovný pracovník, preto vo svojom pedagogickom pôsobení nenásilne spájal estetické hľadisko s poznávacím. Výtvarná činnosť sa často uskutočňovala až na základe pozorovania a vnútorného spracovania zážitkov z tohto pozorovania, počas ktorého PSS získaval nové poznatky a dojmy. V radostnej tvorivej činnosti sa PSS uvoľňuje, aktívne sa regenerujú jeho duševné sily, posilňuje sa sebavedomie. Osobitné miesto má vo výtvarnej výchove hra, ktorá nemá vopred určené pravidlá. Ide skôr o experimentovanie s materiálom, s nástrojmi, a často aj s predstavami. Samotné výtvarné vyjadrovanie predstáv (kreslenie, maľovanie, modelovanie) sa nikdy neobíde bez úsilia vychovávateľa a účinnej pedagogickej motivácie.

Pracovné vyučovanie a rozvoj pracovných zručností

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u PSS záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si PSS osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých – spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou. Pracovné zaťaženie musí byť primerané mentálnym a fyzickým schopnostiam PSS. Nesmie byť náročné, aby ich nevyčerpávalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitými podmienkami pre pracovnú výchovu sú:

- dodržiavanie bezpečnostných predpisov,
- dodržiavanie hygienických predpisov,
- vhodný pracovný odev.

Pracovná výchova má tri základné zložky:

- práce v dielni,
- pestovateľské práce,
- práce v domácnosti.

Do zložky **práce v dielni** sú zahrnuté práce s papierom, textilom, modelovanie, montážne a demontážne práce, práca s drevom, kovom, plastmi, koženkou a kožou, sklom a práce s rôznym materiálom.

Práce s drobným materiálom:

- manipulovanie s drobným materiálom, triedenie, prirad'ovanie, porovnávanie, ukladanie predmetov a prírodnín podľa vlastností ako sú farba, veľkosť, tvar, materiál,
- napichávanie, navliekanie a nalepovanie drobného materiálu,
- vytváranie mozaiky, vzorov podľa určitého pravidla.

Montážne a demontážne práce:

- triedenie, prirad'ovanie a porovnávanie rôznych druhov stavebníc podľa vlastností: veľkosť, farba, tvar, materiál,
- skladanie a rozkladanie predmetov a stavebníc. Ukladanie na seba, vedľa seba, spájanie, skrutkovanie, zasúvanie a pod.,
- zostavovanie priestorových modelov z kartónu,
- skladanie jednoduchého puzzle, mozaiky, domina.

Práce s papierom a kartónom:

- jednoduchšie kartonážne práce: meranie, strihanie, rezanie, ohýbanie...,
- zhotovovanie skladačiek, vytváranie priestorových kužeľovitých figúriek a papierových plastík,
- lepenie, strihanie, ohýbanie a skladanie papiera,
- práce s rôznym druhom papiera – farebný, kancelársky, krepový, noviny, časopisy, lepiaci papier, čajové papieriky...,
- je možné papier trhať, lepiť skladať, maľovať, kresliť, strihať, kaširovať...

Práca s drevom:

- poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu,
- oboznámenie sa so štruktúrou dreva, vedieť posúdiť podľa štruktúry dreva ako sa má deliť, rezať, štiepať. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo,
- mäkké drevo vedieť merať, upínať, brúsiť, šmirgľovať, hladiť, orezávať, vŕtať, spájať klincami a zároveň vyťahovať zatĺčené klince,
- oboznámenie sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva,
- poznať názvy nástrojov a ich použitie na opracovanie a spracovanie dreva,
- vypaľovanie do dreva,
- servítková technika na drevené predmety.

Modelovanie:

- oboznámenie sa s modelovacími materiálmi a možnosťami spracovania – stláčať, miesiť, valkať, guľať, vyťahovať, deliť, odštipávať, modelovať rôzne tvary...,
- pri modelovaní naučiť používať podložku pre prácu s modelovacím materiálom, špajle, nádobu s vodou, drierka, zápalky, nožík (tupý), uterák...,
- výrobky: geometrické tvary, zelenina, ovocie, pečivo, misky, zvieratká, rastlinky, kvetinky...,

Práce s kovom:

- oboznámenie sa s nástrojmi používanými pri prácach s kovom,
- pracovať s drôtom, alobalom – vyrovnávať, ohýbať, strihať, stáčať, prekladať...,

Práce s plastmi:

- využívať odpadový materiál na výrobu dekoračných predmetov (plastové fľaše, krabičky, slamky, polystyrén....).

Práce s prírodnými materiálmi:

- využívame podľa možnosti ročných období – šišky, gaštany, bukvice, žalude, listie, kvety živé i sušené, kamienky, šípky, obilie...,
- produkty živočíšneho a rastlinného charakteru - vajíčkové škrupiny, semenka, jadierka, levanduľa, fazuľa, šošovica, mak, múka, cestoviny...,

- košíkovanie s pedigom, výroba dekoračným venčekov,
- výroba dekoračných predmetov z prírodnín.

Práca s textilom:

- oboznámenie sa s druhmi textílií a ich použitím,
- oboznámenie sa so strojovým šitím a bezpečnosťou pri práci na ňom,
- obsluha šijacieho stroja,
- šitie jednoduchých tašiek – meranie, strihanie, zošívanie...,
- tkanie – príprava materiálu na tkanie, strihanie odpadového textilu,
- lepenie odpadového textilu do mozaikových obrazcov,
- viazanie uzlov a macramé,
- vyplňovanie šitých textilných zvieratiek, ozdôb....

Jednou z ďalších zložiek Pracovného vyučovania sú **pestovateľské práce**, ktoré zahŕňajú:

- starostlivosť o izbové rastliny: polievanie odstraňovanie odumretých častí rastlín, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov, presádzanie,
- oboznámenie sa so zásadami správneho zalievania,
- oboznámenie sa so sadením, klíčením a rastom rastlín, významom okopávania,
- vedieť si dopestovať plantu rastliniek (paprika, rajčinky, uhorky...),
- vedieť si pripraviť pôdu, zasadiť sadivo, okopávať, ošetrovať, zalievať (zemiaky, fazuľu, hrach, cibuľu, cesnak, mrkvu, petržlen...),
- založenie si herbáru – lisovanie kvetov a ich poznávanie,
- pozorovanie prírody v parku, v zariadení, v meste...,
- ochrana prírody.

Práce v domácnosti patria do poslednej zložky pracovného vyučovania. Táto zložka zahŕňa:

- *Sebaobslužné činnosti:*
- nácvik činností a postupov potrebných pri osobnej hygiene,
- používanie hygienických potrieb, osvojovanie si hygienických návykov podľa pokynov, používanie WC (splachovanie), používanie toaletného papiera, vreckovky, hrebeňa,
- vyzliekanie a obliekanie odevu samostatne i s pomocou,
- obúvanie a vyzúvanie samostatne i s pomocou, zapínanie a rozopínanie gombíka, používanie zipsu, patentiek a háčikov...,

- základné návyky pri stravovaní, poznať vlastné potreby pre stravovanie a používať ich, samoobsluha pri desiatovaní,
- *Hygiena v domácnosti:*
- zametanie, utieranie prachu, vysávanie, pozbieranie smetí do koša, umývanie podlahy, sanity...,
- čistenie topánok – osvojovanie si jednoduchého postupu čistenia topánok,
- odkladanie predmetov na určené miesto, odkladanie a skladanie odevov na určené miesto, odkladanie obuvi na určené miesto,
- otváranie a zatváranie dverí, okien a zásuviek,
- zapínanie a vypínanie svetla, púšťanie a zatváranie vody z kohútika,
- jednoduché prestieranie k stolovaniu, odkladanie špinavého riadu zo stola, utieranie stola.
- *Príprava pokrmov:*
- oboznámenie s jednotlivými technologickými spracovaniami potravín, príprava nákupného zoznamu, rozdelenie základných druhov potravín,
- príprava jednoduchých jedál, dodržiavanie hygienických a bezpečnostných pravidiel pri práci.

Ďalšie aktivity:

Dramatický krúžok

Cieľom je stimulovanie estetických citov, rozvoj rolového repertoáru, odhaľovanie nevhodných štruktúr správania a náhrada za spoločensky prijateľné správanie. Divadlo je umenie, ktoré ako jediné vnímame všetkými zmyslami súčasne. Je to umenie pre deti s fantáziou a tú má predsa každý. Niektorí majú bujnú fantáziu, niektorí obmedzenú zdravotným znevýhodnením. Príbeh vytvorí zážitok pre každého nášho prijímateľa sociálnej služby, či už ako diváka, alebo samotného herca. Našou úlohou je naplniť cieľ a zabezpečiť redukciu scenára v zmysle zdravotného znevýhodnenia prijímateľa sociálnej služby.

Dramatický krúžok umožňuje rozvíjanie osobnosti ako celku. Divadelná rola a jej stvárnenie prináša:

- ❖ rozvoj komunikačných schopností.
- ❖ Schopnosť empatie.
- ❖ Správne prosociálne správanie.
- ❖ Uvoľnenie.
- ❖ Radosť z pohybu, spevu a tanca.
- ❖ Výlet do fantázie.

- ❖ Emočná podpora.
- ❖ Otvorené sebaaprevjavovanie i skrytých myšlienok.
- ❖ Získanie nových sociálnych zručností.
- ❖ Návrik spoločensky prijateľného správania.

Plávanie

Je formovanie morálno – vôľových vlastnosti, húževnatosť, cieľavedomosť, schopnosť prekonávať prekážky, disciplínu, sebaovládanie, sebadôveru. Prijímateľ sociálnej služby (ďalej PSS) sa vo vode spontánne správa, odbúrava stres a teší sa z dosiahnutého úspechu.

PSS ktorí zvládajú plávanie na určitom stupni je dôležité ich motivovať zúčastnením na súťažiach. Ku každému PSS sa pristupuje individuálne podľa jeho schopností, možností a zručností.

Skupinka

Cieľom projektu je rozvíjať u prijímateľov sociálnej služby (ďalej len PSS) komunikačnú zručnosť, aby zvládli popísať svoje potreby, priania, nespokojnosť, riešiť situácie medzi sebou, konflikt, položiť otázku, zmysluplne odpovedať na otázku, viesť dialóg, porozumieť otázkam, vedieť počúvať v komunikácii s porozumením.

Tanečný krúžok

Naši PSS na Tanečnom krúžku musia zvládnuť naraz viac kritérií: **kondícia, sústredenosť, koordinácia, presnosť, radosť**. Všetky tieto kritéria naplňame a cvičíme hravou nenásilnou a prirodzenou cestou, čo je základ úspechu u PSS, ktorí majú radosť z pohybu.

Prijímatelia sociálnej služby významným spôsobom vstupujú do tvorby choreografií na piesne a hudbu, ktorú si vyberú.

Pri tanci sledujeme:

- pravidelnosť,
- presné pohyby,
- menenie polôh,
- priestorovú a časovú orientáciu,

- cielené zapájanie všetkých svalových skupín,
- striedavé zapájanie svalových skupín,
- posilnenie celého svalového korzetu,
- posilnenie koordinácie a stability.

Tanečný krúžok sa realizuje v utorok a štvrtok každý týždeň na dvoch oddeleniach.

Dielne pracovnej výchovy

Sú pre PSS miestom, kde môžu uplatniť svoju zručnosť, kreativitu a nápaditosť. Nie nadarmo sa hovorí, že práca šľachtí človeka. Je pre človeka prirodzená, potrebná a prospešná, lebo mu dáva zmysel života. Pod odborným vedením a so špecializovaným individuálnym prístupom sa venujeme obnove, zachovaniu a tvorbe manuálnych zručností v rámci dosiahnuteľných možností každého jednotlivca. Vytvoriť niečo pre radosť dodáva našim PSS nielen pocit radosti, ale napomáha k tak potrebnej sebadôvere.

Jeden deň v týždni sa venujeme obnove a zachovaniu kognitívnych schopností, rozvoju poznania, myslenia a pamäte prostredníctvom pracovných listov a úloh pre každého PSS individuálne podľa schopností.

Pravidelne sa venujeme **krúžku varenia**, kde sa učia zvládnuť jednotlivé úkony ktoré sú nevyhnutné pri príprave jedál. Pripravujú sa na život v podporovanom bývaní, aby si dokázali bez pomoci pripraviť jednoduché pokrmy.

Prijímatelia sociálnej služby v dielni vyrábajú za pomoci vychovávateľov a inštruktorov sociálnej rehabilitácie rôzne predmety, ktorými veľmi radi obdarúvajú svojich priateľov. Manuálnymi zručnosťami sa snažíme o uchovanie, alebo prinavrátenie oslabenej schopnosti jemnej a hrubej motoriky, vytrvalosti, navodeniu správnych pohybových vzorcov, koordinácie, rozvoju pamäťových schopností a komunikácie. Sú to napríklad tieto činnosti : servítková technika, práca s drevom, výroba dekoračných predmetov, tkanie kobercov, šitie vankúšov a tašiek, štrikovanie, práca s papierom, kartónom, textilom, umelou hmotou, drôtom...

Času nemáme nikdy dosť, pretože vo voľných chvíľach sa venujeme nácviku programov na naše aktivity, ktoré pravidelne v našom zariadení usporadúvame.

Spev je nevyhnutná súčasť našej celodennej práce. S radosťou si zaspievame s doprovodom gitary, bubnov, klavíra, alebo flauty rôzne ľudové, ale aj moderné skladby.

Personálne informácie

Vedúca ekonomicko-prevádzkového úseku riadi 8 zamestnancov, v skladbe : 1 vedúca stravovacej prevádzky, 1 hospodárka, 3 kuchári, 2 údržbári -vodiči, 1 upratovačka.

Prevádzku a plynulý materiálny chod zariadenia zabezpečuje prevádzkový úsek nasledovne:

Vedúca ekonomicko-prevádzkového úseku – zabezpečuje chod celého úseku po stránke ekonomickej, materiálnej a technickej.

Riadi a kontroluje autodopravu v zariadení. Podieľa sa na tvorbe dodávateľsko- odberateľských vzťahov. Vede účtovníctvo CSS-DOMINO, zabezpečuje plnenie rozpočtu, vedie účty v Štátnej pokladnici, resp. iných bankách. Má na starosti došlé a vyšlé faktúry, ich úhradu a správne zaevidovanie.

Hospodárka – Zabezpečuje mzdovú a personálnu agendu. Vede hotovostnú pokladňu CSS-DOMINO. Zodpovedá za verejné obstarávanie, inventarizáciu majetku a vedie archív CSS-DOMINO.

Šoféri – údržbári - zabezpečujú údržbu zariadenia, bežné opravy počas prevádzky, ale i dlhodobú starostlivosť o technický stav majetku a zariadenia. Sú zodpovední za vedenie služobného motorového vozidla, bezpečnú prepravu prijímateľov sociálnej služby a zamestnancov na podujatia, aktivity a návštevy zdravotníckych zariadení.

Upratovanie – pracovňa - zabezpečuje čistotu a poriadok spoločných priestorov, pranie, žehlenie, mangľovanie, údržbu a opravu bielizne a šatstva prijímateľov sociálnej služby.

Vedúca stravovacej prevádzky – kuchári – vedie evidenciu stravníkov, zabezpečuje surovinovú základňu pre prípravu jedál, vedie operatívnu evidenciu zásob, uskutočňuje ich výdaj, zostavuje jedálny lístok podľa predpísaných noriem, kontroluje dodržiavanie limitu stravnej jednotky a dohliada na samotnú prípravu a rozdelenie jedál v súlade s bezpečnostnými a hygienickými predpismi. Prijíma a vydáva materiál zo skladov.

Ekonomické ukazovatele na rok 2022

Príjmy:

Príjmy zariadenia pre rok 2022 boli schválené uznesením Zastupiteľstva TSK č. 763/2021 zo dňa 22.11.2021 vo výške 115.600 €, ktoré predstavujú očakávané platby od klientov. V priebehu roka boli navýšené na sumu 125.715 €. Konkrétne 9.315 € ZF 111 a 800 € ZF 72a – dar od mesta Prievidza.

Rozpočet príjmov pre DSS – 98.382 € plnenie k 31.12.2022 je 89.323,02 €.

Rozpočet príjmov pre ŠZ – 17.218 € plnenie k 31.12.2022 je 15.351,54 €.

Výdavky:

Výdavky pre rok 2022 boli schválené v celkovej výške 725.160 € a v priebehu roku boli navýšené na sumu 812.602 €. Zo strany štátu nám boli poskytnuté následovné prostriedky : inflačná pomoc – 13.630 €, dotácia na energie – 6.525 €, infekčný príspevok – 9.315 €, mimoriadne odmeny – 14.670 € a dar v hodnote 800 €. V roku 2022 sme zakúpili profesionálnu umývačku riadu v hodnote 1.704 €, ktorá bola hradená z kapitálových prostriedkov. Rok 2022 sa niesol v znamení energetickej krízy a zvyšovania energií, čomu sa museli podriaďovať aj ostatné výdavky a prevádzka zariadenia. Podrobné čerpanie jednotlivých položiek rozpočtu sa nachádza v Poznámkach, ktoré tvoria súčasť Výročnej správy.

Poznámky k 31.12.2022

Čl. I

Všeobecné údaje

1. Identifikačné údaje účtovnej jednotky

a)	
Názov účtovnej jednotky	Centrum sociálnych služieb - DOMINO
Sídlo účtovnej jednotky	Veterná ulica 259/11, 971 01 Prievidza
IČO	00648701
Dátum zriadenia	1988
Spôsob zriadenia	Zriaďovacia listina
Názov zriaďovateľa	Trenčiansky samosprávny kraj
Sídlo zriaďovateľa	K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
b) Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky	☒ riadna ☐ mimoriadna
c) Účtovná jednotka je súčasťou konsolidovaného celku	☒ áno ☐ nie
d) Účtovná jednotka je súčasťou súhrnného celku verejnej správy	☒ áno ☐ nie

2. Opis činnosti účtovnej jednotky

Hlavná činnosť účtovnej jednotky	Poskytovanie sociálnych služieb
----------------------------------	---------------------------------

3. Informácie o štatutárnych zástupcoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky

Štatutárny zástupca (meno a priezvisko)	PaedDr. Iveta Lauková
---	-----------------------

Funkcia	riadiateľka CSS - DOMINO
Štatutárny zástupca (meno a priezvisko)	-
Funkcia	
Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	33,1
Počet zamestnancov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka účtovnej jednotky z toho: - počet vedúcich zamestnancov	32 4
Organizačná štruktúra účtovnej jednotky:	
- rozpočtové organizácie zriadené účtovnou jednotkou (názov, sídlo - počet)	2-Špecializované zariadenie, Včelárska 520/ 8, 971 01 Prievidza a Služba včasnej intervencie, Veterná ulica 259/11, 971 01 Prievidza
- príspevkové organizácie zriadené účtovnou jednotkou (názov, sídlo - počet)	
- neziskové organizácie založené/zriadené účtovnou jednotkou (názov, sídlo - počet)	
- právnické osoby založené účtovnou jednotkou (názov, sídlo - počet)	
- cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach (názov, sídlo - počet)	

Čl. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

1. Účtovná závierka je zostavená za splnenia predpokladu nepretržitého pokračovania účtovnej jednotky vo svojej činnosti ☒ áno ☐ nie

2. Zmeny účtovných metód a účtovných zásad

Účtovná jednotka zmenila účtovné metódy, účtovné zásady oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu ☐ áno ☒ nie

Ak áno:

Druh zmeny	Dôvod zmeny	Vplyv zmeny na hodnotu majetku, záväzkov, vlastného imania a výsledku hospodárenia	Peňažné vyjadrenie
		Bez zmeny	

3. Spôsob ocenenia jednotlivých položiek

Položky	Spôsob oceňovania
a) dlhodobý nehmotný majetok nakupovaný	obstarávacou cenou
b) dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi
c) dlhodobý hmotný majetok nakupovaný	obstarávacou cenou
d) dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi
e) dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok získaný bezodplatne	reálnou hodnotou
f) dlhodobý finančný majetok	obstarávacou cenou
g) zásoby nakupované	obstarávacou cenou
h) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi
i) zásoby získané bezodplatne	reálnou hodnotou
j) pohľadávky	menovitou hodnotou
k) krátkodobý finančný majetok	menovitou hodnotou
l) časové rozlíšenie na strane aktív	<u>náklady budúcich období a príjmy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.</u>
m) záväzky, vrátane dlhopisov, pôžičiek a úverov rezervy	<u>menovitou hodnotou oceňujú sa v očakávanej výške záväzku</u>
n) časové rozlíšenie na strane pasív	<u>výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.</u>
o) deriváty pri nadobudnutí	<u>reálnou hodnotou</u>
p) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi	<u>reálnou hodnotou</u>

4. Spôsob zostavenia odpisového plánu pre dlhodobý majetok, doba odpisovania, sadzby odpisov a odpisové metódy pri stanovení účtovných odpisov

Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sú stanovené tak, že sa vychádza z predpokladanej doby jeho užívania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia. Odpisovať sa začína prvým dňom mesiaca, v ktorom bol dlhodobý majetok uvedený do používania.

Účtovné odpisy sa zaokrúhľujú na celé eurá nahor.

Predpokladaná doba užívania a odpisové sadzby sú stanovené vnútorným predpisom:

Odpisová skupina	Predpokladaná doba používania v rokoch	Ročná odpisová sadzba v %
1	4	¼
2	6	1/6
3	8	1/8
4	12	1/12
5	20	1/20
6	40	1/40

Drobný nehmotný majetok od 1,- Eur do 1.660,- Eur, ktorý podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky nie je dlhodobým nehmotným majetkom sa účtuje pri obstaraní do nákladov na účet 518 - Ostatné služby.

Drobný hmotný majetok od 33,01 Eur do 995,- Eur, ktorý podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom sa účtuje ako zásoby.

5. Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku.

Prechodné zníženie hodnoty majetku sa vyjadruje opravnou položkou.

Účtovná jednotka tvorila opravné položky k

- odpisovanému dlhodobému majetku
- neodpisovanému dlhodobému majetku
- nedokončeným investíciám
- dlhodobému finančnému majetku
- zásobám
- pohľadávkam

☐ áno	☒ nie
☐ áno	☒ nie
☐ áno	☒ nie
☐ áno	☒ nie
☐ áno	☒ nie
☐ áno	☒ nie

Účtovná jednotka tvorila opravné položky k pohľadávkam v rámci hlavnej činnosti, pri ktorých je riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako:

6 mesiacov	najviac do výšky 50 % menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
9 mesiacov	najviac do výšky 75% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
12 mesiacov	najviac do výšky 100% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva

6. Zásady pre vykazovanie transferov.

O nároku na dotácie zo štátneho rozpočtu sa účtuje, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Bežný transfer

- prijatý od cudzích subjektov - sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi
- prijatý od zriaďovateľa - sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkami
- poskytnutý cudzím subjektom - sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok
- poskytnutý vlastným subjektom - sa zúčtuje do nákladov pri poskytnutí transferu

Kapitálový transfer

- prijatý od cudzích subjektov - sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- prijatý od zriaďovateľa - sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- poskytnutý cudzím subjektom - sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok.
- poskytnutý vlastným subjektom - sa zúčtuje do nákladov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi účtovanými v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti obce/mesta.

7. Spôsob prepočtu údajov v cudzích menách na menu euro.

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu prepočítavajú na menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu.

Na ocenenie prírastku cudzej meny nakúpenej za euro sa použije kurz, za ktorý bola táto cudzia mena nakúpená.

Na úbytok rovnakej cudzej meny v hotovosti alebo z devízového účtu sa na prepočet cudzej meny na eurá použije referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu.

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene (okrem prijatých a poskytnutých preddavkov) sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, prepočítavajú na menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou

bankou Slovenska v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a účtujú sa s vplyvom na výsledok hospodárenia.

Prijaté a poskytnuté preddavky v cudzej mene prostredníctvom účtu vedeného v tejto cudzej mene sa prepočítavajú na menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa už neprepočítavajú.

Prijaté a poskytnuté preddavky v cudzej mene na účet zriadený v eurách a z účtu zriadeného v eurách sa prepočítavajú na menu euro kurzom, za ktorý boli tieto hodnoty nakúpené alebo predané. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa už neprepočítavajú.

Čl. III

Informácie o údajoch na strane aktív súvahy

A Neobežný majetok

1. Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok

a) prehľad o pohybe dlhodobého majetku (tabuľka č.1)

Textová časť k tabuľke č.1

V roku 2022 sme zakúpili z kapitálových prostriedkov profesionálnu umývačku riadu v hodnote 1 704 €.

spôsob a výška poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

Druh poisteného majetku	Spôsob poistenia	Výška poistenia
Hnuteľný a nehnuteľný majetok, zásoby, Peniaze, ceniny, cennosti, sklo, odpratávacie, demolačné De/remontážne náklady	Poistenie majetku právnických a podnikajúcich fyzických osôb a všeobecnej zodpovednosti za škodu	208.920,41 €

b) zriadenie záložného práva na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok alebo obmedzenie práva nakladať s dlhodobým majetkom

c) **opis a hodnota dlhodobého majetku vo vlastníctve účtovnej jednotky alebo v správe účtovnej jednotky**

Majetok, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo	Suma
Pozemky	40.400,32 €
Budovy, stavby	939.811,93 €
Stroje, prístroje, zariadenia, inventár	160.907,42 €
Dopravné prostriedky	65.265,76 €
Softvér	202,10 €
Drobný dlhodobý hmotný majetok	36 886,01 €
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	1.000 €
Softvér	202,10 €
Majetok v správe účtovnej jednotky /RO,PO/	1 244 473,54 €

d) **opis a hodnota majetku, ku ktorému účtovná jednotka nemá vlastnícke právo**

Majetok, ku ktorému nemá účtovná jednotka vlastnícke právo	Suma
Majetok, ktorý využíva účtovná jednotka na základe zmluvy o výpožičke -	0 ks
Majetok, ktorý využíva účtovná jednotka na základe zmluvy o finančnom prenájme -	0 ks

e) **opis dôvodov zvýšenia, zníženia a zrušenia opravných položiek k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku.**

Druh DM, ku ktorému bola tvorená opravná položka	Zostatok OP k 31.12.2021	Zvýšenie OP	Zníženie OP	Zrušenie OP	Zostatok OP k 31.12.2022	Dôvod zvýšenie, zníženia a zrušenia OP

2. Dlhodobý finančný majetok

a) prehľad o pohybe dlhodobého finančného majetku - tabuľka č.1

Textová časť k tabuľke č.1

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

3. Majetkové podiely účtovnej jednotky v iných spoločnostiach

Informácia o spoločnostiach, v ktorých má účtovná jednotka majetkový podiel (riadky 025 až 026 súvahy):

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

4. Dlhové cenné papiere a realizovateľné cenné papiere, dlhodobé pôžičky a ostatný dlhodobý finančný majetok

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

B Obežný majetok

1. Zásoby

a) vývoj opravnej položky k zásobám - tabuľka č.2

Textová časť k tabuľke č.2

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

2. Pohľadávky

a) opis významných pohľadávok podľa jednotlivých položiek súvahy

Pohľadávky	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok brutto	Hodnota pohľadávok netto	Opis
Pohľadávky z nedaňových príjmov	068	7 768,35 €	7 768,35 €	Pohľadávky klientov
Pohľadávky voči zamestnancom	070	5 280,67 €	5 280,67 €	Pohľadávky zamestnancov

b) **vývoj opravnej položky** k pohľadávkam - tabuľka č.3

Textová časť k tabuľke č.3

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

Opis dôvodov **tvorby, zníženia a zrušenia** opravných položiek k pohľadávkam

Pohľadávky, ku ktorým bola tvorená opravná položka	Zostatok OP k 31.12.2021	Zvýšenie OP	Zníženie OP	Zrušenie OP	Zostatok OP k 31.12.2022	Dôvod zvýšenie, zníženia a zrušenia OP

c) pohľadávky podľa **doby splatnosti** (riadky 048 a 060 súvahy) - tabuľka č.4

Textová časť k tabuľke č.4

Celková hodnota pohľadávok k 31.12.2022 je 16 151,31 € a prevažne je tvorená pohľadávkami klientov.

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022	Z toho pohľadávky po lehote splatnosti suma, popis
Dlhodobé pohľadávky z toho:			
-			
Krátkodobé pohľadávky z toho:			
- pohľadávky z nedaňových príjmov	7.772,45 €	7 768,35 €	
- preplatky energií		3 102,29 €	
- Pohľadávky voči zamestnancom	3.263,72 €	5 280,67 €	
-			
-			
-			

d) pohľadávky podľa **zostatkovej doby splatnosti** (riadky 048 a 060 súvahy) - tabuľka č.4

Textová časť k tabuľke č.4

V tabuľke sa nachádzajú pohľadávky klientov a preplatky z energií.

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Pohľadávky z toho:		
a) so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	25.705,37 €	16 151,31 €
b) so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
c) so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov		

3. Finančný majetok

a) opis významných zložiek **krátkodobého finančného majetku**

Krátkodobý finančný majetok	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Pokladnica		
Ceniny	965,16 €	0 €
Bankové účty	82.534,84 €	82 568,37 €

4. Poskytnuté návratné finančné výpomoci (riadky 098 a 104 súvahy):

Popis a hodnota poskytnutých návratných finančných výpomoci podľa jednotlivých druhov výpomocí v členení na **dlhodobé** návratné výpomoci a **krátkodobé** návratné finančné výpomoci

Pre danú položku nemáme obsahovú náplň.

5. Časové rozlíšenie

Významné položky časového rozlíšenia **nákladov budúcich období a príjmov budúcich období**

Opis jednotlivých významných položiek časového rozlíšenia	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Náklady budúcich období spolu z toho:	79,20 €	0 €
Príjmy budúcich období spolu z toho:	1.415,59 €	1.415,59 €

Čl. IV

Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

A Vlastné imanie - tabuľka č.5

Názov položky	Zostatok k 31.12.2021	Zvýšenie	Zníženie	Presun	Zostatok k 31.12.2022	Opis jednotlivých položiek a opis zmien jednotlivých položiek vlastného imania, najmä zmeny oceňovacích rozdielov, opravy významných chýb minulých rokov
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia MR	10.079,70 €			3160,32 €	6 919,38 €	
Výsledok hospodárenia	-3.160,32 €	7 622,46 €		3 160,32 €	7 622,46 €	

B Záväzky

1. Rezervy - tabuľka č.6-7

Pre danú položku nemáme obsahovú náplň.

2. Záväzky podľa doby splatnosti

a) záväzky podľa **doby splatnosti** (riadky 140 a 151 súvahy) - tabuľka č.8

Textová časť k tabuľke č.8

Neevidujeme žiadne záväzky po lehote splatnosti

Záväzky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Dlhodobé záväzky z toho:		
- záväzky zo sociálneho fondu	392,18 €	626,94 €
- finančná zábezpeka	18.249,96 €	18.249,96 €
Krátkodobé záväzky z toho:		
- záväzky voči dodávateľom	1.454,81 €	517,95 €
- záväzky voči zamestnancom	41.705,88 €	31 114,05 €
- záväzky voči poisťovniam	25.669,33 €	19 526,24 €
- záväzky voči daňovému úradu	6.293,19 €	4 192,53 €
- ostatné záväzky	932,12 €	920,11 €
Spolu	94.697,47 €	75 147,78 €

b) záväzky podľa **zostatkovej doby splatnosti** (riadky 140 a 151 súvahy) - tabuľka č.8

Textová časť k tabuľke č.8

Záväzky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Záväzky z toho:		
a) so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	76.055,33 €	56 270,88 €
b) so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	18.642,14 €	18 876,90 €
c) so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov		

3. Bankové úvery a ostatné prijaté návratné finančné výpomoci

a) dlhodobé bankové úvery a krátkodobé bankové úvery - tabuľka č.9

Textová časť k tabuľke č.9

K uvedenej položke nemáme obsahovú náplň.

b) **popis zabezpečenia** dlhodobého bankového úveru alebo krátkodobého bankového úveru

Druh bankového úveru podľa splatnosti /krátkodobý, dlhodobý/	Popis zabezpečenia dlhodobého bankového úveru alebo krátkodobého bankového úveru

c) **dlhodobé emitované dlhopisy a krátkodobé emitované dlhopisy** (riadky 150 a 176 súvahy)

Druh cenného papiera	Mena, v ktorej sú cenné papiere vydané	Úroková sadzba v %	Dátum splatnosti	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2021

d) **prijaté dlhodobé návratné finančné výpomoci a krátkodobé návratné finančné výpomoci**

Poskytovateľ návratnej výpomoci	Druh prijatej návratnej výpomoci /krátkodobá, dlhodobá/	Účel použitia	Dátum splatnosti	Výška prijatej návratnej výpomoci k 31.12.2022	Výška prijatej návratnej výpomoci k 31.12.2021

4. Časové rozlíšenie

a) popis významných položiek časového rozlíšenia výdavkov budúcich období a výnosov budúcich období

Popis významnej položky časového rozlíšenia	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Výdavky budúcich období spolu z toho:		
Výnosy budúcich období spolu z toho:	23.463,82 €	21 031,90 €

b) informácia o **prijatých kapitálových transferoch** zaúčtovaných na účte 384

Kapitálový transfer na:	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022
- kapitálový transfer 111	15 609,66 €	13 177,74 €
-		
-		

Čl. V

Informácie o výnosoch a nákladoch

1. Výnosy - popis a výška významných položiek výnosov

Popis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2021	Suma k 31.12.2022
a) tržby za vlastné výkony a tovar		
602 - Tržby z predaja služieb	110.646,56 €	111 006,82 €
- školné		
- strava		
- kopírovacie služby		
- vyhlasovanie rozhlasom		
-		
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
c) aktivácia		
624 - Aktivácia DHM		

d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov		
632 - Daňové výnosy samosprávy - podielové dane - daň z nehnuteľností - daň za psa -		
633 - Výnosy z poplatkov - správne poplatky - KO a DSO -		
e) finančné výnosy		
661 - Tržby z predaja CP - predaj akcií		
662 - Úroky		
668 - Ostatné finančné výnosy -		
f) mimoriadne výnosy		
672 - Náhrady škôd		
g) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC		
691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC - bežný transfer na školský klub - bežný transfer na školskú jedáleň -	680.606,26 €	737 924,79 €
692 - Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce, VÚC - zúčtovanie kapitálového transferu zriaďovateľa	39.552,60 €	39 571,52 €
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR - bežný transfer na -	51.009,21 €	43 371,45 €
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR - zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR	2.431,92 €	2.431,92 €
695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ -		
696 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od EÚ - zúčtovanie kapitálového transferu od EÚ		
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	2.575,70 €	4 416,07 €

-		
698 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		
- zúčtovanie kapitálového transferu od ostatných subjektov mimo verejnej správy		
699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov		
- zinkasované príjmy RO		
h) ostatné výnosy		
644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
648 - Ostatné výnosy	1.106,28 €	60,02 €
-		
i) zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia		
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti		
-		
658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		
-		

2. Náklady - popis a výška významných položiek nákladov

Popis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2021	Suma k 31.12.2022
a) spotrebované nákupy		
501 - Spotreba materiálu	73.557,43 €	77 245,40€
502 - Spotreba energie	29432,23 €	36 765,86 €
- elektrická energia	12.539,36 €	14 202,72 €
- voda		
- plyn	1.916,87 €	1 894,92 €
-	14.976 €	20 668,22 €
b) služby		
511 - Opravy a udržiavanie	5.679,03 €	8 638,36 €
- oprava xxx		
512 - Cestovné	35,70€	441,87 €
513 - Náklady na reprezentáciu		
-		

518 - Ostatné služby	19.677,99 €	17 015,15 €
-		
c) osobné náklady		
521 - Mzdové náklady	436.844,63 €	459 355,95 €
524 - Zákonné sociálne náklady	151.336,79 €	157 293,03 €
527 - Zákonné sociálne náklady	17.679,25 €	15 503,49 €
d) dane a poplatky		
532 - Daň z nehnuteľností	3.039,24€	3.039,24€
538 - Ostatné dane a poplatky	1.816,38 €	1 977,71 €
-		
e) odpisy, rezervy a opravné položky		
551 - Odpisy DNM a DHM	41.984,52 €	42 003,44 €
- odpisy z vlastných zdrojov	39.552,60 €	39 571,52 €
- odpisy z cudzích zdrojov	2.431,92 €	2.431,92 €
553 - Tvorba ostatných rezerv		
-		
558 - Tvorba ostatných opravných položiek		
- k daňovým pohľadávkam		
- k nedaňovým pohľadávkam		
f) finančné náklady		
561 - Predané CP a podiely		
562 - Úroky		
568 - Ostatné finančné náklady	6,30 €	81 €
-		
g) mimoriadne náklady		
572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov		
584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC		
- bežný transfer xxx		
- zúčtovanie kapitálového transferu u zriaďovateľa		
585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy		

- bežný transfer xxx		
586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy		
- bežný transfer xxx		
587 - Náklady na ostatné transfery		
- bežný transfer xxx		
588 - Náklady z odvodu príjmov	105.944,30 €	104 248,38 €
- predpis odvodu príjmov RO		
589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov	357,80 €	3 293,21 €
- predpis budúceho odvodu príjmov RO		
i) ostatné náklady		
541 - ZC predaného DNM a DHM		
544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
546 - Odpis pohľadávky	252,01 €	0 €
-		
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	0 €	0,06 €
-		
549 - Manká a škody		
-		
j) dane z príjmov		
591 - Splatná daň z príjmov		

Čl. VI

Informácie o údajoch na podsúvahových účtoch

1. Majetok a záväzky zabezpečené derivátmi

Popis významných položiek majetku a záväzkov	Hodnota majetku	Forma zabezpečenia
Drobný hmotný majetok	191 598,19 €	
Vkladné knižky klientov	41.461,36 €	Trezor

Pokladňa klientov	140,75 €	Trezor
Účet klientov	12 585,42 €	

2. Ďalšie informácie

Významné položky	Hodnota	Účet
Prenajatý majetok		
Majetok prijatý do úschovy	41.461,36 € – VK klientov	751-3 01 až 751-3 07 menovite
Odpísané pohľadávky		
Prísne zúčtovateľné tlačivá		
Materiál v skladoch civilnej ochrany		
Prijaté depozitá a hypotéky		
Iné		

Čl. VII

Informácie o iných aktívach a iných pasívach

1. Iné aktíva a iné pasíva

Pre danú položku nemáme obsahovú náplň.

2. Ostatné finančné povinnosti - tabuľka č.10

Významné položky ostatných finančných povinností, ktoré sa nevykazujú v účtovných výkazoch.

Textová časť k tabuľke č.10

Pre danú položku nemáme obsahovú náplň.

Čl. VIII

Informácie o spriaznených osobách a o ekonomických vzťahoch

účtovnej jednotky a spriaznených osôb

1. Informácie o spriaznených osobách a o ekonomických vzťahoch účtovnej jednotky a spriaznených osôb

Pre danú položku nemáme obsahovú náplň.

Čl. IX

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu - tabuľka č.12-14

Textová časť k tabuľke č.12-14:

Rozpočet rozpočtovej organizácie bol schválený uznesením Zastupiteľstva TSK č. 763/2021 zo dňa 22.11.2021. Organizácia ho obdržala dňa 1.1.2022 rozpočtovým opatrením číslo 19/123/1/2022.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 31.1.2022 rozpočtovým opatrením č. 107/123/2/2022
- druhá zmena schválená dňa 28.2.2022 rozpočtovým opatrením č. 174/123/3/2022
- tretia zmena schválená dňa 31.3.2022 rozpočtovým opatrením č. 239/123/4/2022
- štvrtá zmena schválená dňa 29.4.2022 rozpočtovým opatrením č. 308/123/5/2022
- piata zmena schválená dňa 31.5.2022 rozpočtovým opatrením č. 371/123/6/2022
- šiesta zmena schválená dňa 30.6.2022 rozpočtovým opatrením č. 459/123/7/2022
- siedma zmena schválená dňa 29.7.2022 rozpočtovým opatrením č. 530/123/8/2022
- ôsma zmena schválená dňa 31.8.2022 rozpočtovým opatrením č. 565/123/9/2022
- deviata zmena schválená dňa 30.9.2022 rozpočtovým opatrením č. 635/123/10/2022
- desiatu zmena schválená dňa 31.10.2022 rozpočtovým opatrením č. 711/123/11/2022
- jedenásta zmena schválená dňa 30.11.2022 rozpočtovým opatrením č. 780/123/12/2022
- dvanásta zmena schválená dňa 30.12.2022 rozpočtovým opatrením č. 879/123/13/2022

Príjmy:

Pre rok 2022 zostala výška príjmov oproti roku 2021 nezmenená 115.600 €. V priebehu roka sa daná suma navýšila o hodnotu 9 315 €, ktoré predstavovali infekčný príplatok z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny pre zamestnancov, ktorí počas vyhlásenej karantény v zariadení naďalej pracovali. Podarilo sa nám aj získať darované prostriedky od mesta Prievidza v hodnote 800 €, z ktorých boli zakúpené záťažové deky pre klientov. Suma bola taktiež zapojená do rozpočtu. Rok 2022 bol ukončený rozpočtom vo výške 125 715 €. Súčasťou príjmov boli aj platby z minulých období vo výške 972,55 €, ktoré sa skladali prevažne z platieb klientov a preplatkov energií za rok 2021.

Rozpočet príjmov pre DSS – 98.382 € plnenie k 31.12.2022 je 89 383,04 €.

Rozpočet príjmov pre ŠZ – 17.218 € plnenie k 31.12.2022 je 15 351,54 €.

Výdavky:

Výdavky pre rok 2022 boli schválené v celkovej výške 725 160 € a v priebehu roku boli navýšené na sumu 812 602 €. Z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny nám bola poskytnutá dotácia na energie a inflačná pomoc ZF 111 vo výške 20 155 € a infekčný príplatok spolu s odmenami pre zamestnancov ZF 111 vo výške 23 984,20 €. Na začiatku roka nám boli pridelené kapitálové finančné prostriedky vo výške 2 000 € na nákup profesionálnej umývačky riadu. Vo verejnom obstarávaní bola napokon zakúpená v hodnote 1 704 €. Pre rok 2022 neboli schválené žiadne veľké opravy a údržby s položky 635. V roku 2022 vznikla aj škodová udalosť na motorovom vozidle Mercedes Benz, kedy dodávateľ nacúval do nášho automobilu a rozbil jeho zadnú časť. Udalosť je v riešení s poisťovňou. Na depozitnom účte naďalej evidujeme finančnú zábezpeku vo výške 18 249,96 €, ktorá je naviazaná na ukončenú rekonštrukciu špecializovaného zariadenia.

Výška dlhu podľa § 17 ods. 7 -8 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. za bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie - tabuľka č.15.

Čl. X

**Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka
do dňa zostavenia účtovnej závierky**

Po 31. decembri 2022 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2022.